

Afgjort den 22. juni 2017

Tidligere fortroligt aktstykke Y af 22. juni 2017. Fortroligheden er ophævet ved ministerens skrivelse af 29. januar 2020.

97

Finansministeriet. København, den 25. maj 2017.

- a. Finansministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til at gennemføre projektet om en national digital identitets- og signaturløsning, MitID, som afløser for den nuværende NemID-løsning. De samlede projektudgifter udgør 408,4 mio. kr. Projektet forventer offentliggørelse af udbudsbekendtgørelse medio 2017 med henblik på kontraktindgåelse medio 2018. Projektet forventes afsluttet primo 2021.

Udgifterne til projektet i 2017 på 20,0 mio. kr. afholdes af den på finansloven opførte bevilling § 07.12.02. (*Fællesoffentlig Digitalisering*) samt af den fællesoffentlige opsparing på § 07.12.02.40. (*Udvikling af fællesoffentlig digitalisering*). Udgifterne efter 2017 påregnes tilsvarende afholdt af de midler, som måtte blive fastsat på § 07.12.02. (*Fællesoffentlig Digitalisering*).

Udgifterne til gennemførelse af projektet indbudgetteres på FFL18, og den kommunale og regionale medfinansiering forventes håndteret i økonomiforhandlingerne for 2018.

Eksistensen af nærværende aktstykke er offentlig, mens indholdet er fortroligt af hensyn til den kommende udbudsproces. Fortroligheden vil blive ophævet, når udbudsprocessen er tilendebragt.

- b. 1. *Projektets formål, organisering mv.*

Projektet har til formål at tilvejebringe en fortsat sikker løsning til brug for digital identifikation og signering til erstatning for den eksisterende NemID-løsning. MitID er kritisk infrastruktur og grundlaget for digital kommunikation i store dele af samfundet. De fællesoffentlige parter (stat, kommuner og regioner) ønsker øget ejerskab til de forretningskritiske dele af løsningen, hvilket skal sikres gennem det kommende udbud. Den eksisterende løsning er ikke længere tidssvarende, og der er behov for en mere fleksibel og modulær løsning for at kunne imødekomme fremtidige behov til fortsat høj sikkerhed, større valgfrihed i forhold til login-faktorer og bedre sammenhæng til de øvrige dele af den digitale infrastruktur (NemLog-in og Digital Post).

Digitaliseringsstyrelsen indgik pr. 1. juli 2016 på vegne af de fællesoffentlige parter et partnerskab med de danske pengeinstitutter om anskaffelse og drift af det kommende MitID til borgere. Partner-

skabet skal bl.a. sikre en fortsat høj udbredelse af løsningen samt en kommerciel og fleksibel tilgang. Finansudvalget tiltrådte ved akt. 137 af 28. maj 2015 etablering af et partnerskab med private parter. Partnerskabet med pengeinstitutterne indebærer en 50-50-delning af udviklingsomkostningerne til MitID og en fælles programorganisering, mens den offentlige sektor selv finansierer de dele af den samlede løsning, som alene vedrører de offentlige behov, herunder funktionaliteten til brug for digital signering samt MitID til erhverv.

MitID til erhverv (MitID medarbejdersignatur) anvendes af alle virksomheder samt i den offentlige sektor, særligt i sundhedssektoren. Den kommende løsning til erhvervsbrugere vil som i dag fortsat være en rent offentligt finansieret løsning, hvor næste generation NemLog-in (NemLog-in 3) skal levere administration af erhvervsidentiteter, mens MitID skal levere udstedelser af log-in-midler (i dag nøglekort). NemLog-in 3 udbydes parallelt med MitID-løsningen.

2. Udgifter ved projektet

Projektet er fællesoffentligt, og den eksisterende NemID-løsning har hidtil været finansieret af henholdsvis stat, kommuner og regioner efter en 40-40-20 fordeling, hvilket også forventes at gøre sig gældende fremadrettet. Den samlede projektkonometri fremgår af tabel 1a, mens statens forventede andel af økonomien – svarende til 40 pct. – fremgår af tabel 1b.

De omkostningsbaserede projektudgifter 2014-2028, ekskl. renter udgør 408,4 mio. kr., jf. tabel 1a. De aktiverbare projektudgifter omfatter bl.a. udvikling af den tekniske løsning, migrering af brugere til den nye løsning og interne timer for gennemførelsesfasen. De ikke-aktiverbare projektudgifter omfatter bl.a. omkostninger til ide-, analyse- og anskaffelsesfaserne, kommunikationsomkostninger og risikopolje. MitID-løsningen forventes idriftsat medio 2020 og afskrives over otte år fra medio 2020 til medio 2028.

Tabel 1 a

Omkostningsbaserede projektudgifter for MitID

Mio. kr. (2016-pl)	Total	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022-2028
Aktiverbare projektudgifter, afskrivninger	185,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,5	23,2	148,7
Ikke-aktiverbare projektudgifter	223,0	7,2	10,8	11,2	20,0	15,0	7,8	31,4	119,5	0,0
Øvrige	128,0	7,2	10,8	11,2	20,0	15,0	7,8	31,4	24,5	0,0
Risikopolje	95,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	95,0	0,0
Total, ekskl. Renter	408,4	7,2	10,8	11,2	20,0	15,0	7,8	44,9	142,7	148,7
Renter	37,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	1,5	4,8	7,3	24,0
Total, inkl. Renter	446,3	7,2	10,8	11,2	20,0	15,2	9,3	49,8	150,0	172,7

Anm: Lokale integrationsomkostninger for statslige myndigheder, kommuner og regioner er ikke medregnet, og skønnes at udgøre 55 mio. kr. i 2020. Decentrale administrationsomkostninger er ikke medregnet, og skønnes at udgøre 116,7 mio. kr. i perioden 2020-2027. Udgifter til drift og support er ikke medregnet, og skønnes at udgøre 880,3 mio. kr. i perioden 2014-2027. Der er ikke drift i 2028. Udgifter til videreudvikling er ikke medregnet, og skønnes at udgøre 75,2 mio. kr. i perioden 2021-2027 ekskl. renter. Der er ikke videreudvikling i 2028.

Tabel 1 b

Omkostningsbaserede projektudgifter for MitID

Mio. kr. (2016-pl)	Total	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022-2028
Aktiverbare projektudgifter, afskrivninger	74,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,4	9,3	59,5
Ikke-aktiverbare projektudgifter	89,2	2,9	4,3	4,5	8,0	6,0	3,1	12,6	47,8	0,0

Øvrige	51,2	2,9	4,3	4,5	8,0	6,0	3,1	12,6	9,8	0,0
Risikopolje	38,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	38,0	0,0
Total, ekskl. Renter	163,4	2,9	4,3	4,5	8,0	6,0	3,1	18,0	57,1	59,5
Renter	15,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,6	1,9	2,9	9,6
Total, inkl. Renter	178,5	2,9	4,3	4,5	8,0	6,1	3,7	19,9	60,0	69,1

Anm: Lokale integrationsomkostninger for statslige myndigheder er ikke medregnet og skønnes at udgøre 22 mio. kr. i perioden 2020. Statslige udgifter til drift og support er ikke medregnet, og skønnes at udgøre 352,1 mio. kr. i perioden 2014-2027. Der er ikke drift i 2028. Statslige udgifter til videreudvikling er ikke medregnet, og skønnes at udgøre 30,1 mio. kr. i perioden 2021-2027 ekskl. renter. Der er ikke videreudvikling i 2028.

3. Gevinster ved projektet

Projektet kan ikke gennemføres som en videreførelse af den nuværende kontrakt og med omkostninger svarende til den nuværende NemID løsning, hvilket bl.a. skyldes, at den eksisterende finansieringsmodel ikke kan opretholdes, fordi ejerforholdene er anderledes, end da den nuværende NemID-kontrakt blev indgået. Desuden vil den nuværende systemarkitektur ikke kunne håndtere fremtidens sikkerhedsrisici.

Med den nye løsning, vil der derfor være tale om en nyanskaffelse, hvor de fællesoffentlige parter vil sikre sig ejerskab til rettigheder for forretningskritiske dele af løsningen, så de ikke fremadrettet skal udvikles forfra ved kontraktudløb. Dette giver en strategisk fordel fremadrettet og sikrer bedre fleksibilitet i tilpasningen af løsningen. Med indførelse af obligatorisk digital selvbetjening og Digital Post er den eksisterende løsning blevet kritisk infrastruktur, hvilket er baggrunden for et strategisk valg om øget ejerskab over flere rettigheder for derved at sikre kontinuitet.

Projektet medfører en negativ og en positiv *økonomisk gevinst*. Udvikling af MitID-løsningen opgøres i projektets business case som en negativ økonomisk gevinst på -123,7 mio. kr. i perioden 2014-2021. Denne skyldes primært nyudvikling af løsningen samt en indlagt risikopolje i projektet. Den positive økonomiske gevinst udgøres af stordriftsfordele i forbindelse med driften af den nye løsning, som forventes at blive billigere end den nuværende og er opgjort til 73,1 mio. kr. i perioden 2020-2027. Samlet set medfører projektet dermed negative økonomiske gevinster for -50,6 mio. kr. fra 2014-2027. Gevinsterne falder hos myndighederne (stat, kommuner og regioner).

Udviklingen af MitID forventes desuden at medføre en række *ikke-økonomiske gevinster*, som følge af indførelsen af lettere login, en teknisk opdeling af løsningen og dermed bedre mulighed for fremtidige tilpasninger. Gevinsterne ligger primært hos brugerne af løsningen som tidsbesparelser, øget tilfredshed og fortsat stor udbredelse af løsningen.

Der vil blive fulgt op på gevinstrealisering gennem tilfredshedsmålinger blandt brugerne. Målemetoder og en detaljeret plan for gevinstrealisering fastlægges efter kontraktindgåelse, når den konkrete udformning af den kommende løsning kendes.

4. Risikoprofil

Som fællesoffentligt it-infrastrukturprojekt indeholder MitID en række risici. Disse er medtaget i projektets risikopolje, *jf. tabel 2*.

Tabel 2

Risikoprofil for MitID

Estimeret økonomisk konsekvens ved indtræffelse af alle risici (mio. kr.)

109,3

Andel af estimeret økonomisk konsekvens der dækkes (pct.)	99%
Risikopulje (mio. kr.)	95,0

Anm: En dækningsgrad på 99 % betyder, at risikopuljen vil være tilstrækkelig til at imødegå konsekvensen ved indtræffelse af risici i projektet i 99 % af tilfældene, og er dermed ikke udtryk for, at risikopuljen dækker 99 % af den totale økonomiske risiko.

Etableringen af MitID er et komplekst og kritisk it-infrastrukturprojekt, som berører borgere, erhvervsliv og offentlige myndigheder bredt. Det gennemføres i et kompliceret organisatorisk og interressentmæssigt setup, som involverer såvel offentlige som private parter i kraft af partnerskabet med den finansielle sektor. Samtidig har projektet grænseflader til andre fællesoffentlige it-infrastruktur-løsninger (Digital Post og NemLog-in).

Som følge af projektets høje risiko er der afsat en pulje til risikohåndtering på i alt 95 mio. kr. i perioden 2015-2021. Risikopuljen følger dermed årene med projektudgifter.

Nedenfor er projektets tre væsentligste risici samt håndtering af disse beskrevet:

- Der er risiko for forsinket idriftsættelse af MitID som følge af, at projektet gennemføres i et komplekst organisatorisk setup med mange interessenter og afhængigheder. Risikoen forsøges imødegået ved løbende fokus på at optimere samarbejdet mellem offentlige og private parter, herunder at sikre det enklest mulige kontraktuelle setup.
- Omkostningerne til MitID kan blive højere end estimeret, da omkostningerne er påvirkelige af f.eks. prisen på loginfaktorer (nøglekort og lignende), som afhænger af den hastige udvikling i markedet. Ligeledes kan omkostningerne til drift af løsningen påvirkes af transaktionsmængden (anvendelsesmønstret), da omkostningerne bestemmes af antal transaktioner i henholdsvis den offentlige og den private sektor. Risikoen forsøges imødegået ved kvalificering af priser gennem yderligere prisanalyser og ved kontraktligt at understøtte forudsætninger for prisstabilitet, selv om mængden af transaktioner kan variere.
- Overgangen fra NemID til MitID kan blive mere kompliceret end forventet for tjenesteudbydere og brugere. Risikoen forsøges imødegået ved at tilrettelægge en grundig implementerings- og kommunikationsproces på alle niveauer og ved at understøtte en høj grad af automatisering af overgangen fra den nuværende til den nye løsning.

5. *Behandling i Statens It-projektråd*

Projektet blev i februar 2017 forelagt for og behandlet af Statens It-projektråd. Rådet har vurderet MitID som et projekt med høj risiko. Den høje risikovurdering er en konsekvens af løsningens kritiske betydning og store kompleksitet. I forbindelse med risikovurderingen afgav rådet 10 anbefalinger, hvoraf følgende gav anledning til justering af projektets business case. De resterende anbefalinger og håndteringen heraf fremgår af Digitaliseringsstyrelsens svar til It-projektrådet, der er vedlagt som bilag.

- At projektet sikrer allokering af de rette kompetencer. Imødegås ved en styrkelse af projektorganisationen med kompetencer indenfor sikkerhed og brugervenlighed.

Projektet har på den baggrund tilpasset projektets business case samt inddraget rådets øvrige anbefalinger i det videre arbejde. Efter projektets svar til It-projektrådet er der foretaget en tilpasning i projektets business case, hvor videreudvikling og decentrale integrationsomkostninger er udeladt, da disse udgifter ligger udenfor udviklingsprojektet. Dette afspejler kravene i statens business case model. Den justerede business case vil ligge til grund for fremtidig rapportering til It-projektrådet.

6. *Tidsplan for fremtidige orienteringer*

Finansudvalget forventes orienteret om status for MitID på følgende tidspunkter:

- 4. kvartal 2018: Orientering om valg af leverandører og kontraktsum
 - 3. kvartal 2020: Orientering om projektstatus, herunder implementering og overgang til drift
 - 3. kvartal 2021: Orientering om projektets drift og effekt.
- c. Aktstykket forelægges Finansudvalget nu med henblik på, at det forberedte udbud kan offentliggøres i 2017 med henvisning til budgetvejledningens pkt. 2.2.18.3.
- d. Projektet har været forelagt Statens It-projektråd, hvis udtalelse vedlægges som bilag til dette aktstykke.
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om tilslutning til at gennemføre projektet om en national digital identitets- og signaturløsning, MitID, som afløser for den nuværende NemID-løsning. De samlede projektudgifter udgør 408,4 mio. kr. Projektet forventer offentliggørelse af udbudsbekendtgørelse medio 2017 med henblik på kontraktindgåelse medio 2018. Projektet forventes afsluttet primo 2021.
- Udgifterne til projektet i 2017 på 20,0 mio. kr. afholdes af den på finansloven opførte bevilling § 07.12.02. (*Fællesoffentlig Digitalisering*) samt af den fællesoffentlige opsparing på § 07.12.02.40. (*Udvikling af fællesoffentlig digitalisering*). Udgifterne efter 2017 påregnes tilsvarende afholdt af de midler, som måtte blive fastsat på § 07.12.02. (*Fællesoffentlig Digitalisering*).

”Nr. x. ad 07.xx.xx.”

København, den 25. maj 2017

SOPHIE LØHDE

/ Lars Frelle-Petersen

Til Finansudvalget.

Tilrådt af Finansudvalget den 22-06-2017 (udvalget med undtagelse af Alternativets medlem af udvalget, der stemte imod aktstykket). Alternativets medlem af udvalget bemærker, at det offentliges valg af It-systemer og generel digital strategi ikke bliver diskuteret på parlamentarisk niveau i tilstrækkelig grad. Vi mangler stadig mere et egentligt ministerium for it- og digitale løsninger - med en tilhørende stærk og involverende digital motor af kompetente medarbejdere og et reelt udvalg i Folketinget. Her kunne ambitioner og større samtænkte, nye løsninger blive vendt og debatteret bredt, således, at store investeringer og prioriteringer, som de foreliggende i aktstykkerne Y, Z og Æ ville kunne være diskuteret og analyseret på det parlamentariske niveau. Alternativet vil derfor få svært ved at sige ja til aktstykker fremadrettet på området, så længe det ikke prioriteres, at der oprettes et egentligt ministerium for IT og digitale løsninger og et tilsvarende udvalg i Folketinget. SF's medlem af udvalget stemmer ja til aktstykket, men tilslutter sig i øvrigt de bemærkninger som Alternativet fremfører.